

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Δ'.
ΑΡΙΘ. 39

Ἐν Πειραιεὶ Ἰούλιος
1886

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΧΙΛΛΕΡΟΥ ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ

ΥΠΟ

Γ. Κ. ΣΤΡΑΤΗΓΗ

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

(Πρόδρομος τῆς ἀνάσσης)

ΚΑΡΟΛΟΣ εἰσέρχεται συνομιλῶν μετὰ τινος ΑΚΟΛΟΥΘΟΥ διὰ τῆς μέσης θύρας. Οἱ Αὐλικοί, οἵτινες ἐν τῷ προδρόμῳ ἴστανται ἅμα τῇ ἀφίξει των ἀποχωροῦσι.

ΚΑΡΟΛ. Πρὸς ἐμὲ γράμμα;—Πλὴν πρὸς τί ἡ κλεῖς αὐτή;
Ἀμφότερα δὲ τόσον μυστηριωδῶς ἐπιδοθέντα εἰς ἐμέ;... Πλησίασον.
Πόθεν ἔλαβες ταῦτα;

ΑΚΟΛ. (μυστηριωδῶς) Ὡς μοι ἔδωκε
νὰ ἐννοήσω ἡ Κυρία, κάλλιον
νὰ μαντευθῇ ἐπόθει ἢ νὰ γνωρισθῇ.

ΚΑΡΟΛ. (ἀπισθοδρομῶν) Κυρία; (ἀτενίζων ἀκριθέστερον τὸν ἀκόλουθον.)

Πῶς;—Τί;—Ποῖος εἶσαι σύ λοιπόν;

ΑΚΟΛ. Τῆς μεγαλειότητός εἰμ' ἀκόλουθος.

ΚΑΡΟΛ. (ἐντρομος ὁρμᾷ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐμφράσει διὰ τῆς χειρὸς τὸ στόμα του).

ὦ! εἶσαι τοῦ θανάτου! Στῆθι! Ἀρκετὰ γνωρίζω.

(Μετὰ σπουδῆς ἀποσφραγίζει τὴν ἐπιστολὴν, καὶ πορεύεται πρὸς τὸ ἀκρότατον τῆς αἰθούσης μέρος, ὅπως ἀναγνώσῃ αὐτήν. Ἐν τῷ μεταξύ διέρχεται ὁ Ἄλβας πορευόμενος πρὸς τὰ δωμάτια τῆς βασιλείσσης μὴ παρατηρηθεὶς ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος. Ὁ Κάρολος ἄρχεται σφοδρῶς τρέμων, καὶ ἐναλλάξ ἐρυθριῶν καὶ ὠχριῶν. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἴσταται ἐπὶ πολὺ ἄφωνος, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων ἀπλανεῖς ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς. Ἐν τέλει ἀποτείνεται πρὸς τὸν ἀκόλουθον).

Σοὶ ἔδωκ' ἡ ἰδίᾳ τὴν ἐπιστολὴν;

ΑΚΟΛ. Ἰδιοχείρως μάλιστα.

ΚΑΡΟΛ. Σοὶ ἔδωκε
τὸ γράμμα ἡ ἰδίᾳ;—ὦ! μὴ χλεύαζε!
Ἐκ τῆς χειρὸς τῆς ἔτι δὲν ἀνέγνωσα οὐδέν. Νὰ σὲ πιστεύσω πρέπει, ἐὰν σὺ ὀρκίζεσαι. Ἄν ὅμως δὲν εἴν' ἀληθές, εἰλικρινῶς εἰπέ μοι. Καὶ τὰς μετ' ἐμοῦ ἄφησον εἰρωνεῖας.

ΑΚΟΛ. Πρίγκηψ!

ΠΡΙΓΚΗΨ (βλέπει πάλιν τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὸν Ἀκόλουθον μετ' ἀμφιβόλου καὶ ἐταστικοῦ ὕφους).

Τοὺς γονεῖς
ἔχεις ἀκόμη; Ναί; Μὴ παρὰ τῷ ἄνακτι εἶν' ὁ πατήρ σου;

ΑΚΟΛ. Ἀρχηγὸς τοῦ ἱππικοῦ
τὸν Σαβοΐας Δούκα ὑπηρετεῖ καὶ
εἰς τοῦ Κεντίν τὴν μάχην ἔπεσε νεκρός.
Κόμης Ἀλόνζος Χεναρέζ ἐλέγετο.

ΚΑΡΟΛ. (λαμβάνων αὐτὸν τῆς χειρὸς καὶ προσηλῶν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς).

Τὸ γράμμα μήπως σ' ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς;

ΑΚΟΛ. (εὐαίσθητως). Γενναῖε Πρίγκηψ, μήπως ἄξιός εἰμι τῆς ὑποψίας ταύτης;

ΚΑΡΟΛ. (ἀναγινώσκει) «Πρὸς τὰ ὀπιθεν τῆς βασιλείας δώματα ἡ κλεῖς αὐτὴ ἀνοίγει. Καὶ ἐκ τούτων τὸ ἀκρώτατον πρὸς δῶμα γειτνιάζει, ἐνθα οὐδενὸς ὠτακουστοῦ τὸ βῆμα ἔτ' εἰσέδουσε. Ἐκεῖ ὁ ἔρως ἐλευθέρως δύναται νὰ ἐκδηλώσῃ ὅτι ἤδη πρὸ πολλοῦ διὰ νευμάτων μόνον ὠμολόγησεν. Ἐπίνευσις προσμένει τὸν δειλῆμονα, καὶ ἀμοιβὴ πλουσία τὸν ἐχέμυθον καρτερικόν». (ὥσπερ ἀπὸ ληθάργου ἀφυπνιζόμενος).

ὦ! ὅχι δὲν εἶν' ὄνειρον.

Δὲν μαίνομαι.—Αὐτὸ εἶναι τὸ ξιφὸς μου.

Καὶ ὁ βραχίων οὗτος εἶν' ὁ δεξιός.—

Καὶ αὐταὶ γεγραμμέναι φράσεις. Ἀληθῶς

Ναί — ἀγαπῶμαι — ἀγαπῶμαι — Πράγματι!

Ναί — ἀγαπῶμαι.—

(Ἐπισπερχῆς ὁρᾷ διὰ τοῦ δωματίου καὶ τοὺς βραχίονας αἰρῶν πρὸς τὸν οὐρανόν).

ΑΚΟΛ. Ἐλθετε, Πρίγκηψ, καὶ ἐγὼ σᾶς ὁδηγῶ.

ΚΑΡΟΛ. Ἀφες με πρῶτον νὰ συνέλθω. Ἀπαντες δὲν τρέμουν οἱ τρόμοι μήπως ἔνδον μου τῆς εὐτυχίας ταύτης; Ἡλπισά ποτε τόσον ὑπερφάνως; Ποῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἐθίζει τόσον τάχιστα, θεὸς νὰ γίνῃ; — Ποῖος ἤμην καὶ τίς εἶμαι νῦν; Οὐρανὸς ἄλλος, ἄλλος ἥλιος ἢ πρὶν — Μὲ ἀγαπᾷ.

ΑΚΟΛ. (θέλει νὰ τὸν ὁδηγήσῃ). Πλὴν, Πρίγκηψ, δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ μέρος. Λησμονεῖτε —

ΚΑΡΟΛ. Τὸν πατέρα μου —

Τὸν βασιλέα. — Εἶναι τρομερόν. — ὦ ναί. ὅτι νὰ ποσιγῇσω πρέπει, τόσῃν δὲ πολλὴν ἔνδον μου νὰ ἐμφράξω ὀλβιότητα ὀφείλω, τοῦτο, τοῦτο εἶναι τρομερόν.

(Λαμβάνων τὸν ἀκόλουθον τῆς χειρὸς καὶ φέρων αὐτὸν κατὰ μέρος).

Ὅ,τι σὺ εἶδες καὶ δὲν εἶδες, ἤκουσας; ἔστω ἐντὸς τοῦ στήθους σου ὡς ἐν σορῶ ἐγκεκρυμμένον. Ἦδη ὑπαγε. Ἐγὼ θὰ εὕρω μόνος τὴν ὁδόν, σὺ ὑπαγε. Οὐδεὶς ἐνταῦθα νὰ μᾶς ἴδῃ πρέπει νῦν.

ΑΚΟΛ. (Θέλει ν' ἀπέλθῃ).

ΚΑΡΟΛ. Ὑπαγε! ὅμως στῆθι! Ὅμως ἄκουσον.

(ὁ Ἀκόλουθος ἐπιστρέφει. Ὁ Κάρολος τίθησι τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του καὶ βλέπει αὐτὸν σοβαρῶς καὶ ἐπισήμως κατὰ πρόσωπον).

Φρικῶδες ἔχεις μετὰ σοῦ μυστήριον, ὅπερ ὡς δηλητήριο δριμύτατον τὴν λήκυθον ῥηγνύει ἐνθα κλείεται. Τῆς ὀφείας σου δέσποζε καλῶς. Ποτὲ μὴ μάθ' ἡ κεφαλὴ σου, τί τὸ στῆθός σου ἐγκλείει. Ἔσο ὅπως τὸ ἀκουστικὸν νεκρὸν ἐκεῖνο κέρας, ὅπερ τὴν ἡχὴ λαμβάνει, ἀποδίδει, πλὴν οὐδέποτε ἀκούει. Εἶσαι μεῖραξ. Ἔσο πάντοτε! Κ' ἐξακολουθεῖ πάντοτε τὸν εὐχαριν νὰ παίζῃς. Πόσον ἡ γραφεὺς ἡ φρόνιμος εὖρε καλῶς τοῦ ἔρωτος τὸν ἄγγελον! Ἐδῶ ὁ ἄναξ δὲν ζητεῖ τὰς σαύρας του.

ΑΚΟΛ. Κ' ἐγώ, ὦ Πρίγκηψ, υπερήφανος εἰμι γνωρίζων ὅτι κατὰ ἐν ἀπόκρυφον τοῦ ἀνακτος ἀκόμη πλουσιώτερος εἰμι.

ΚΑΡΟΛ. Μάταιε, ἄφρον νέε! Ἀκριβῶς τοῦτο σὺ πάντῃ νὰ φοβῇσαι ὥφειλεις. Ἐὰν τυχαίως δημοσίᾳ τύχομεν δειλῶς προσπέλαζόν με μεθ' ὑποταγῆς. Καὶ ἤδη φύγει! Ἐπαναβλεπόμεθα.

ΑΚΟΛ. Πρίγκηψ, μὴ λησμονεῖτε τὸ δωμάτιον τὸ δεξιόν. (Φεύγει. Ὁ Δοῦξ ἐξέρχεται τῶν δωματίων τῆς βασιλείας).

ΚΑΡΟΛ. Ὁ Ἀλβας... Οὐχί. Καλῶς. Θέλω τὸ εὖρει.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — ΔΟΥΞ ΑΛΒΑΣ.

ΑΛΒΑΣ (ἀποφράσων αὐτοῦ τὸν δρόμον).

Πρίγκηψ, δύο λέξεις.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ναί.

Ἐχει καλῶς! Βεβαίως! ἄλλοτε. (θέλει ἀπέλθῃ)

ΑΛΒΑΣ. Αὐτὸ τὸ μέρος ὄντως δὲν εἶναι κατὰλληλον. Τῇ ὑμετέρᾳ ἴσως ὕψηλότητι ἀρέσκει μᾶλλον εἰς τὰ δώματα αὐτῆς νὰ με ἀκούσῃ.

ΚΑΡΟΛ. Καὶ πρὸς τί; Αὐτὸ κ' ἔδω δύνατ' ἐπίσης νὰ συμβῇ. Ταχέως πλὴν. Συντόμως —

ΑΛΒΑΣ. Ὅ, τ' ἰδίως μ' ὁδηγεῖ ἔδω εἶναι, τῇ ὑμετέρᾳ ὑψηλότητι τὰς ταπεινάς μου ἐπὶ τῷ γνωστῷ ὑμῖν εὐχαριστίας νὰ ἐκφράσω —

ΚΑΡΟΛ. Εἰς ἐμὲ εὐχαριστίας; Διατί; — Ἐκ τοῦ Δουκὸς Ἀλβας εὐχαριστίας;

ΑΛΒΑΣ. Ἐπειδὴ, εὐθύς
ὅτε ἐκ τῶν δωματίων τοῦ Μονάρχου μας
ἐξήλθετε, ἐδόθη μοι διαταγή
νὰ πέλω εἰς Βρυξέλλας.

ΚΑΡΟΛ. Εἰς Βρυξέλλας! "Α!

ΑΛΒΑΣ. Καὶ τίς ἄλλω, πρίγκηψ, ἢ τῇ εὐμενεῖ ὑμῶν
μεσολαβήσει παρὰ τῷ Μονάρχει μας
νὰ ἀποδώσω τοῦτο δύναμαι;

ΚΑΡΟΛ. Ἐμοί;

ΑΛΒΑΣ. Ἐμοὶ διόλου, ἀληθῶς οὐχὶ ἐμοί.
Ἀναχωρεῖτε; Σὺν θεῷ ἀπέλθετε.

ΑΛΒΑΣ. Ἄλλο οὐδέν; θαυμάζω, Ὑψηλότατε!
Διὰ τὰς Φλάνδρας τίποτε πλειότερον
νὰ μοι ἐπιφορτίσετε δὲν ἔχετε;

ΚΑΡΟΛ. Τί ἄλλο; Πλὴν τί ἄλλο;

ΑΛΒΑΣ. Ἐτι πρὸ μικροῦ
ἐφαίνετο ἡ τύχη τούτων τῶν χωρῶν
τὴν ὑμετέραν παρουσίαν οἶονεῖ
ζητοῦσαι;

ΚΑΡΟΛ. Πλὴν πῶς τοῦτο; "Α! νὰὶ βέβαια
Πρότερον ὅμως, τώρα ἔχει ἄλλως πλὴν.
Καλῶς βεβαίως, τόσῳ τὸ καλλίτερον.

ΑΛΒΑΣ. Ἐκπλήττομαι ἀκούων

ΚΑΡΟΛ. (ἄνευ εἰρωνείας) Εἰσθε στρατηγὸς
μέγας. Τίς τοῦτο ἀγνοεῖ; Ἐτι αὐτὸς
ὁμολογεῖ ὁ φρόνος. Ἄλλ' ἐγὼ εἰμὶ
νέηλος. Οὕτω καὶ ὁ βασιλεὺς φρονεῖ.
Ὁ ἄναξ ἔχει δίκαιον καὶ δίκαιον
πολύ. Τὸ βλέπω ἡδὴ. Χαίρω. Ἀρκετὰ
ἔστωσαν ταῦτα. Κατενόδιον καλόν.
Αὔριον πλείω ἢ ἔαν θελήσετε
ἐκ Βρυξελλῶν ὑπόταν ἐπανέλθετε—

ΑΛΒΑΣ. Πῶς;

ΚΑΡΟΛ. (Μετά τινα σιγὴν, βλέπων ὅτι ὁ Δούξ ἔτι μένει).
Εἰς ὥραιαν ταξειδεύετ' ἐποχὴν,
διὰ Μιλάνου, φεύγετε καὶ ἔπειτα
Λορραίνης, Βουργουνδίας, Γερμανίας καὶ —
Ναὶ Γερμανίας, Γερμανίας πράγματι.
Ἐκεῖ εἰσθε γνωστός. Λοιπὸν Ἀπρίλιον
ἔχομεν τώρα. Μάϊον, Ἰούνιον,
Ἰούλιον ἢ ἴσως τὸ βραδύτερον
ἀρχὰς Αὐγούστου εἰς Βρυξέλλας. "Ω! χωρὶς
ἀμφιβολίαν, τάχιστα θ' ἀκούσωμεν
περὶ νικῶν σας. Τὴν εὐμενεστάτην μας
ἐμπιστοσύνην ὄντως δικαιοῦσθε.

ΑΛΒΑΣ. Θὰ πράξω ἄρα τοῦτο, Ὑψηλότατε,
βεβαίως ἐν τῷ δῆλῳ συναισθήματι
τῆς ποταπότητός μου;

ΚΑΡΟΛ. (Ἐν ἄξιοπρεπῇ ὑπερηφανείᾳ.) Εἰσθ' εὐαίσθητος,
Δούξ, καὶ — δικαίως. Ἦν ἐκ μέρους μου αὐτό,

νὰ τὸ ὁμολογήσω πρέπει, ἥκιστα καλὸν
νὰ φέρω ὅπλα καθ' ὑμῶν, ἄτινα σεῖς
δὲν εἰσθ' εἰς θέσιν, νὰ μ' ἀνταποδώσῃτε.

ΑΛΒΑΣ. Οὐχὶ εἰς θέσιν;

ΚΑΡΟΛ. (τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα μειδιῶν.) Κρίμα, ὅτι ἀκριβῶς
καιρὸς μοὶ λείπει, μετὰ τοῦ δουκὸς
τὸν ἄξιον ἀγῶνα νὰ ἀγωνισθῶ.

"Ἄλλοτε —

ΑΛΒΑΣ. Ἀντιθέτους Ὑψηλότατε.

ἀκολουθοῦμεν σκέψεις. Λόγου χάριν σεῖς
βλέπετ' ἐμπρὸς σας κατὰ ἔτη εἰκόσιν
ἀργότερα, κατὰ ἄλλα τόσα πρότερον
ἐγὼ σὰς βλέπω ἔμπροσθεν ἐμοῦ

ΚΑΡΟΛ. Λοιπὸν;

ΑΛΒΑΣ. Καὶ ταυτοχρόνως σκέπτομαι ἐγὼ
ὁπόσας νύκτας παρὰ τῇ περικαλλεῖ
αὐτοῦ πορτογαλλίδι γυναικί,
θὰ ἐδίδεν ὁ ἄναξ, ὡς αὐτὸν ἐδῶ
βραχίονα, ὅπως διὰ τὸν θρόνον του
ἐξαγοράσῃ. Ἐπειδὴ ἐγνώριζε
καλῶς, ὁπόσον εὐκολώτερον πολὺ
ἔστι, μονάρχας νὰ παράγῃ τις
ἢ μοναρχίας, πόσον δὲ ταχύτερον
ὁ κόσμος προμηθεύεται ἐν ἄνακτα
ἢ κόσμον ἓνα ἄνακτες.

ΚΑΡΟΛ. Ἀλήθεια.

"Ἄλλ' ὅμως "Ἀλβα, πλὴν...

ΑΛΒΑΣ. Καὶ πόσα αἵματα,
αἵματα τοῦ λαοῦ σας νὰ ἐκρεύσωσι
ἔδει πρὶν ἢ σταγόνες εἶναι ὑμᾶς
ὡς βασιλέα ἀναδείξωσιν ἡμῶν.

ΚΑΡΟΛ. Εἶν' ἀληθές! Μὰ τὸν θεόν, ἀλλά, ὦ Δούξ,
ὁποῖον εἶναι τὸ συμπέρασμα;

ΑΛΒΑΣ. Οὐαὶ

τῷ ἄθρῳ τέκνω τῆς μεγαλειότητος
ὅπερ ἐμπαίζει τὴν τιτθὴν αὐτοῦ!
Ὅποσον ἀναπαύεται ἡδύτατα
ἐπὶ τοῦ προσκεφάλου τῶν νικῶν ἡμῶν!
Οἱ μαργαρίται μόνον ἐν τῷ στέμματι
ἐξαστράπτουν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ αἱ πληγαὶ
δι' ὧν προσαπεκτήθη. Τὸ ξίφος αὐτὸ
εἰς ἔθνη ξένα ἔγραψε ἰσπανικοὺς
θεσμούς. Τῶν σταυροφόρων ἡστραπτεν ἐμπρός.
Καὶ ἡροτρία αὐλακὰς αἱματηρὰς
ἐπὶ τοῦ κόσμου τούτου διὰ τὴν σποράν
τῆς πίστεώς μας. Ἀνωθεν ἐδίκασε
Θεός, ἐπὶ τοῦ κόσμου δὲ ἐγὼ.

ΚΑΡΟΛ. Θεός

ἢ Σατανᾶς ἐπίσης εἶναι ἰσχυροί.
Ὁ δεξιὸς βραχίον του ὑπῆρξετε

Καλῶς γνωρίζω τοῦτο. Σᾶς παρακαλῶ.
Ἐπιθυμῶ νὰ πέχω ἐκ τινων ἐγὼ
ἀναπολήσεών μου. Καὶ τὴν ἐκλογὴν,
τὴν τοῦ πατρός μου εὐλαβοῦμαι. Ὁ πατὴρ
χρειάζεται ἐν Ἀλβαν. Ὅτι τὸν χρειάζεται
τοῦτο δὲν εἶναι λόγος ὅπως τὸν φθονῶ.
Μέγας ἀνὴρ τυγχάνεις. Τοῦτο δυνατόν.
καὶ τὸ πιστεύω κάπως. Πλὴν φοβοῦμαι μὴ
κατὰ τινος αἰῶνα ἡλθες πρότερον
φρονῶ, ὅτι εἰς Ἀλβας, ἥτο ὁ ἀνὴρ
ὅστις ἐν τέλει νὰ φανῇ ἡδύνατο
πάσης ἡμέρας. Ὅτε τοῦ ἐγκλήματος
ἡ ἄμετρος μανία τὴν τοῦ οὐρανοῦ
μακροθυμίαν ἐξαντλεῖ, ὁ ἀμητὸς
ὁ ἀφθονος τοῦ κρίματος ἐπὶ μεστῶν
ἵσταται κλάδων θεριστὴν δεινὸν ζητῶν,
τότε σεῖς εἰσθε εἰς τὴν θέσιν σας — Θεεῖ!
Παράδεισέ μου! Φλάνδραι μου! Ν' ἀναπολῶ
αὐτὰς δὲν πρέπει ὅμως πλέον. Λέγεται
ὅτι μεγάλην φέρετε προμήθειαν
θανατικῶν μαζὺ σας ἀποφάσεων
ἐκ τῶν προτέρων ὑπογραφεισῶν, Ἡ πρόβλεψις
ἀξία εἶν' ἐπαίνου. — Πόσον, πάτερ μου
κάκιστα ἀντελήφθην τῆς ιδέας σας
καὶ ἐμνησικακούν, ὅτι δὲν μοι ἔδωσας
τὸ ἔργον, εἰς ὃ λάμπουσιν οἱ Ἀλβαι σου.
Τῆς ἐκτιμήσεώς σου ἦτο ἡ ἀρχή.

ΑΛΒΑΣ. Πρίγκηψ, ἡ λέξις αὕτη ἄξιζε —

ΚΑΡΟΛ. (διακόπτων) Τί;

ΑΛΒΑΣ. Πλὴν

Σᾶς προστατεύ' ἐκ τούτου ὁ διάδοχος
τοῦ Βασιλέως.

ΚΑΡΟΛ. (λαμβάνων τὸ ξίφος) Τοῦτο αἷμα ἀπαιτεῖ.
Τὸ ξίφος, Ἀλβα.

ΑΛΒΑΣ (ψυχρός.) Κατὰ τίνος;

Σύρετε

τὸ ξίφος ἢ σᾶς διεξίφισα,

ΑΛΒΑΣ. (σύρων τὸ ξίφος) Ἀφ' οὗ

νὰ γίνῃ πρέπει. — (Μάχονται)

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — ΚΑΡΟΛΟΣ. — ΔΟΥΞ ΑΛΒΑΣ.

ΒΑΣΙΛΙΣ. (ἐξερχομένη ἔντρομος τῶν δωματίων της.

Εἶφη γυμνά. (Πρὸς τὸν πρίγκηπα ἀ-
κουσίως καὶ μετ' ἐπιτακτικοῦ τόνου) Κάρολε!

ΚΑΡΟΛ. (ὑπὸ τῆς θεᾶς τῆς βασιλείας ἐκτὸς αὐτοῦ γενόμενος, ἀ-
φίνῃ νὰ πέσῃ ὁ βραχίον του, ἵσταται ἀκίνητος καὶ ἀναίσ-
θητος, εἴτα σπεύδει πρὸς τὸν Δοῦκα, καὶ ἀσπάζεται αὐτόν.)

Εἰρήνη, Δοῦξ. Τὰ πάντα λησμονήσωμεν

(Ῥίπτεται ἄφρονος εἰς τοὺς πόδας τῆς βασιλείας, εἴτα ἐγεί-
ρεται ταχέως καὶ ἐξέρχεται ὡς ἑξαλλος.)

ΑΛΒΑΣ. (πλήρης ἐκπλήξεως θεώμενος τὰ συμβαίνοντα.)

Μὰ τὸν θεόν! λίαν παράδοξον αὐτό.

ΒΑΣΙΛΙΣ. (ἐπὶ τινος στιγμᾶς ἀνίσυχος καὶ κυμαινομένη, εἴτα πορεύε-
ται βραδέως πρὸς τὸ δωματίον της, ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ὁποίου
στρέφεται.) Δοῦξ Ἀλβα! (ὁ Δοῦξ ἀκολουθεῖ αὐτήν.)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

(Δωμάτιον τῆς ἡγεμονίδος Ἐβολι).

Ἡ ΗΓΕΜΟΝΙΣ ἐν ἰδανικῶς ὥρᾳ ἄλλ' ἀπλῇ περιβολῇ, ᾗδει πρὸς
βάρβιτον. Μετ' οὐ πολὺ ὁ ΑΚΚΛΟΥΘΟΣ τῆς βασιλείας.

ΗΓΕΜ. (ἀναπηδῶσα ταχέως). Οὗτος φθάνει!

ΑΚΟΛ. (μετὰ σπουδῆς) Εἰσθε μόνη σας;

Ὅτι δὲν εἶν' ἐνταῦθα ἔτι ἀπορῶ.

Ἀλλὰ ἐντὸς ὀλίγου ἀφιχθήσεται.

ΗΓΕΜ. Ὅντως; λοιπὸν θὰ ἔλθῃ; εἶναι βέβαιον;

ΑΚΟΛ. Ἐρχεται ὀπισθέν μου. Ὡ ἡγεμονίς,
πῶς ἀγαπᾶσθε, ἀγαπᾶσθε πράγματι,
ὡς οὐδεμία ἡγαπήθη πώποτε!

Ποίας σκηνῆς ὑπῆρξα μάρτυς!

ΗΓΕΜ. (ἐλκεῖ αὐτὸν μετ' ἀνυπομονησίας πρὸς ἑαυτήν) Τάχιστα!

Ὡμίλησας; τὸν εἶδες; Τί σοι εἶπε; τί;

Πῶς σοι ἐφάνη; Ποιοὶ δὲ οἱ λόγοι του;

Μὴ σοι ἐφάνη ἀπορῶν, μὴ ἐκπληκτος;

Τίς ὁ τὴν κλεῖδα στείλας μὴ ἐμάντευσε;

Ταχέως λέγε, δὲν ἐμάντευσε ποσῶς;

Ψευδῶς, μὴ ἄρα, λέγε, μὴ ἐμάντευσε;

Λοιπὸν, οὐδόλως ἀπαντᾷς; Αἰσχύνῃτι!

Λίθινος τόσον, τόσον πώποτε βραδύς
δὲν ἦσο.

ΑΚΟΛ. Ἀλλὰ μήπως δίδετε καιρὸν;

Τὴν κλεῖδα καὶ τὸ γράμμα τῷ ἐπέδωσα
ἐν τῷ προδύμῳ τῆς ἀνάσσης. Ἐκπληκτος
μὲ ἐθεώρει, ὅτε εἶπα πρὸς αὐτόν
ὅτι κυρία μ' εἶχε στήλει.

ΗΓΕΜ. Ἐκπληκτος;

Καλῶς! Καλῶς! Ταχέως λέγε, διηγοῦ,

ΑΚΟΛ. Νὰ εἶπω πλείω ἐπεθύμουν, ὅτ' ὠχρὸς
μοὶ ἤρπασε τὸ γράμμα ἀπὸ τῆς χειρὸς
καὶ ἀτενίζων αἴφνης ἀπειλητικῶς,
τὸ πᾶν γνωρίζω, λέγει, κ' ἐκπλησσόμενος
τὸ γράμμα διατρέχει, ὅτε πάραυτα
ἤρξατο τρέμων ὅλος.

ΗΓΕΜ. Εἶπε πῶς τὸ πᾶν

γνωρίζει; εἶπε τοῦτο;

ΑΚΟΛ. Καὶ μ' ἐρώτησε
τρὶς καὶ τετράκις ἂν ὑμεῖς αὕτη, ὑμεῖς
ἐδώκετε τὸ γράμμα.

ΗΓΕΜ. Ἄν ἐγὼ αὕτη;

Λοιπὸν τὸ ὄνομά μου μὴ ἀνέφερε;

ΑΚΟΛ. Τὸνομα — ὄχι δὲν μοὶ τὸ ἀνέφερε.
Κατάσκοποι, μοὶ εἶπε ἦτο δυνατόν

νὰ ἡκροῶντο περίξ, καὶ τῷ βασιλεῖ
νὰ φλυαρήσουν εἶτα.

ΗΓΕΜ. Ὅντως εἶπ' αὐτό;

ΑΚΟΛ. Ὁ ἄναξ μ' εἶπεν, ἔχει ἀκατάσχετον
καὶ μέγα διαφέρον, τὴν ἐπιστολὴν
νὰ μάθῃ, τίς ὁ γράψας.

ΗΓΕΜ. Ἦκουσας καλῶς;

Ὁ ἄναξ; εἶπ' ὁ ἄναξ;

ΑΚΟΛ. Ναί! Τὸ μυστικὸν

ὡς κινδυνῶδες λίαν μοὶ παρέστησε,
καὶ μείπε νὰ προσέχω εἰς τὰς λέξεις μου
καὶ εἰς τὰ νεύματά μου, μὴ ὁ βασιλεὺς
συλλάβῃ ὑποψίας.

ΗΓΕΜ. (Μετά τινα σκέψιν, ἀποροῦσα) Πᾶν συμπίπτει, πᾶν.

— Ἀδύνατον γενέσθαι ἄλλως—καὶ τὸ πᾶν

νὰ μάθῃ πρέπει.— Ὅμως ἀκατάληπτον!

Τίς ἄρα πάντα ἀπεκάλυψεν αὐτῷ;—

Τίς; ἐρωτῶ ἀκόμη;— Τίς τόσον ὀξὺ

βαθὺ τὸ βλέμμα ἔχει ὡς ἱέρακος

τίς ἄλλος ἢ ὁ ἔρως; ἀλλὰ λέγε μοι,

ἐξακολουθεῖ, καὶ ἀφοῦ ἀνέγνωσε

τὸ γράμμα—

ΑΚΟΛ. Μ' εἶπε, πῶς τὸ γράμμ' αὐτό,

εὐδαιμονίαν περιέχει, ἣν αὐτὸς

ὀφείλει νὰ φοβῆται, ἣν οὐδέποτε

οὐδὲ κατ' ὄναρ ἐφαντάσθη. Ἀτυχῶς

ὁ Δουξ εἰσῆλθε τότε εἰς τὴν αἵθουσαν

καὶ ἠναγκάσθη.

ΗΓΕΜ. (Μετά πείσματος) Τί λοιπόν αὐτὸς ὁ Δουξ

ἔχει ἐνταῦθα νὰ ἀναμιγνύηται;

Ἀλλὰ ποῦ εἶναι; διατὶ ἀργεῖ; πρὸς τί

ἀκόμη δὲν ἐφάνη; Βλέπεις, τί κακῶς

σεῖχουν πληροφορήσει; Πόσον εὐτυχῆς

θὰ ἦτο ἡδὴ κατὰ τὸν καιρὸν, καθ' ὃν

σύ διηγείσαι, ὅτι οὗτος νὰ γενῇ

ἐπόθει!

ΑΚΟΛ. Πλὴν φοβοῦμαι μὴ ὁ Δουξ—

ΗΓΕΜ. Ὁ Δουξ

καὶ πάλιν; πλὴν τί θέλει τώρα; Ποία τις

ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ τοῦ ἰσχυροῦ

καὶ ἀνδρείου τούτου καὶ τῆς σιγηλῆς

ἐμοῦ εὐδαιμονίας; Δὲν ἡδύνατο

νὰ τὸν ἀφήσῃ ἄρα; ὦ, ὁ πρίγκηψ σου

τὸ ἔρωτα τοσοῦτον ἐννοεῖ κακῶς

ὡς τὴν καρδίαν φαίνεται τῶν γυναικῶν.

Καὶ ἀγνοεῖ, τί εἶναι αἱ στιγμαί— Σιγῇ,

σιγῇ! ἀκούω βῆμα! Ἐξελθε εὐθύς!

Εἶναι ὁ πρίγκηψ. (Ὁ Ἀκόλουθος σπουδῇ ἐξέρχεται)

Ποῦ ἔχω τὴν βάρβιτον;

Πρέπει νὰ μὲ ἐκπλήξῃ—Καὶ τὸ ἔσμα μου
ἄς δώσῃ τὸ σημεῖον εἰς αὐτόν.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΔΥΩ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

ΤΟΥ "ΘΕΙΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ", ΤΟΥ ΔΑΝΤΟΥ

ΥΠΟ

Δ. ΠΕΤΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Διδ. τὰ νομικά.

Ὡς ἡ ἐπιγραφὴ ἐμφαίνει, ὑποκείμενον τῆς βραχείας ταύτης διατριβῆς οὐκ ἔστι τὸ ὅλον ἀθάνατον ἔργον τοῦ ὑπερόχου ποιητοῦ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς ἰταλικῆς διαλέκτου δημιουργοῦ, μέγα, ὄντως, καὶ ἄφθαρτον μνημεῖον τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, περιλαμβάνον τὸν τε ὕλικόν καὶ τὸν πνευματικὸν κόσμον καὶ πᾶσαν τὴν ἐπιστήμην τοῦ αἰῶνος καθ' ὃν ἀνηγέρθη ὑπὸ ἀληθοῦς Τιτᾶνος τῆς ποιήσεως. Ἐπιχειροῦμεν μόνον, ὁδηγὸν παραλαβόντες βαθύνουν καὶ σοφώτατον κριτικόν, νὰ μελετήσωμεν καὶ εἰς τὴν καλαισθησίαν τοῦ φιλομούσου ἀναγνώστου ἐπιδείξωμεν δύο ἐκ τῶν τοῦ «Θείου Ποιήματος» ἐπεισοδίων ὧν τὸ μὲν ἐστὶν ὁμολογουμένως τὸ ἀπάντων ἡδιστον καὶ παθητικώτατον, τὸ δὲ ἐξόχως φρικῶδες. Ἐν τῷ πρώτῳ ὁ ἀθάνατος ἐραστὴς τῆς Βεατρίκης ἀφηγεῖται τὸν ἀτυχῆ καὶ ὀλέθριον ἔρωτα τῆς Φραγκίσκης τοῦ Ἀριμίνου καὶ τοῦ Παύλου Μαλατέστα· ἐν τῷ δευτέρῳ ὁ ἐκ Φλωρεντίας ποιητής, ὑπέρτερος πρὸς στιγμὴν ἀναδεικνύμενος αὐτοῦ τοῦ Ὀμήρου, τοῦ Οὐίγγιλίου καὶ τοῦ Σεκσπέρου, εἰκονίζει διὰ δαιμονίου χρωστήρος τὴν φρικοποιὸν βάσανον καὶ τὸν θάνατον τοῦ κόμητος Οὐγολίνου.

Ὅτε ὁ Δάντης ἐχάραττε τοὺς ἀθανάτους στίχους περὶ τῆς Φραγκίσκης, ἡ ἱστορία τῆς δυστήνου γυναικὸς ἦν πρόσφατος. Μία ἐκ τῶν μᾶλλον ἐπαγωγῶν καλλονῶν τῆς Ἰταλίας, ἦν αὕτη θυγάτηρ τοῦ κυριάρχου τῆς Ῥαβέννης. Ὁ πατὴρ αὐτῆς, Γουῆδος ἐκ Πολεντίας, τὴν εἶχε βιάσῃ νὰ νυμφευθῇ τὸν Λαντσιοττον, πρωτότοκον υἱὸν τοῦ τυράννου Ἀριμίνου Μαλατέστα. Ὁ Λαντσιοττος, ἀπόκληρος τῆς φύσεως, ἦν δυσειδὴς κατὰ βαθμὸν ἐμποιοῦντα ἀποστροφῇ, δύσμορφος, χλωδός, φιλάργυρος καὶ θηριώδης. Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Παῦλος Μαλατέστας, ἦν διὰ τῆς νεότητος αὐτοῦ, τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἠθικοῦ χαρακτῆρος, ἀντίθεσις ἢ μᾶλλον ἐπικίνδυνος τῇ ἄκρως εὐαισθητῇ καρδίᾳ τῆς δυστυχοῦς Φραγκίσκης. Ὡκτερεν οὗτος τὴν νύμφην αὐτοῦ, ἡγάπησεν αὐτὴν καὶ ἀντηγαπήθη παρ' αὐτῆς. Καταφωραθέντας ὑπὸ τοῦ ὑπόπτου συζύγου, ὁ Λαντσιοττος διεπέρασε δι' ἐνὸς ξιφισμοῦ τοὺς δύο ἐραστάς. Τὸ δράμα τοῦτο ἐγένετο διαβόητον ἐν Ἰταλίᾳ, ἣν ἐνέπλησεν